

88de Møde.

Mandag den 8. Marts Kl. 14³⁰.

Formanden: Den paa Dagsordenen opførte Sag kan ikke uden Tingets Samtykke behandles i indeværende Møde, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3379; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1212).

Sagen sattes til Forhandling.

Holger Eriksen: Da der i 1939 blev udkrevet baade Folketingsvalg og Landstingsvalg for hele Landet, gik man om end med nogen Betænkelighed med til at lade Folketingsvalget og Valgmandsvalgene foretage under eet. Det viste sig, at det ikke gav større Vanskeligheder, saa der havde ikke været nogen særlig Grund til denne Ængstelse; Arrangementet klappede, som det skulde. Maaske kunde man konstatere et lidt større Antal blanke Stemmesedler end sædvanlig, hvilket muligvis skrev sig fra, at enkelte Vælgere havde ment, at Sagen var i Orden, naar blot den ene Stemmeseddel var udfyldt. Det er dog næppe sandsynligt, at den samme Fejltagelse vil blive begaaet en Gang til, i hvert Fald ikke i større Udstrækning. Det vil derfor være baade hensigtsmæssigt og tidsbesparende at foretage Valgmandsvalgene for den Del af Landet, hvor der skal være Landstingsvalg, paa samme Dag som Folketingsvalget. For at muliggøre dette er det nødvendigt at vedtage det foreliggende Lovforslag, som stærkt ligner det

Forslag, der blev vedtaget med samme Formaal i 1939.

Foruden de Bestemmelser, som tager Sigte paa, at man saaledes kan lægge de to Valg paa samme Dag, indeholder Lovforslaget nogle andre Ændringer, men de er hverken dybtgaaende eller væsentlige, saa der er ikke nogen særlig Grund til at opholde sig ved dem. At man f. Eks. bestemmer, at de nye Valgsteder skal være gældende, for saa vidt Valget bliver at foretage inden 1. April, er kun rimeligt, da det altid er meget besværligt at bruge de gamle Lister paa Slutningen af Valgperioden. Samtidig tilvejebringes der Sikkerhed for, at kun de, der opfylder Valgretsbestemmelserne, faar Lejlighed til at stemme.

Der er dog en enkelt af de rent praktiske Ændringer, som Lovforslaget indeholder, jeg gerne vil sige et Par Ord om, nemlig Bestemmelsen vedrørende Kandidatopstillingen.

Hidtil har en Kandidat kunnet opstille sig som tilsluttende sig et Parti, som støttende et Parti eller som uafhængig, det vil sige uden for Partierne. Dette har givet visse Muligheder for Misbrug, idet Partierne faktisk ikke har kunnet værges imod, at en Mand, der ikke havde mindste Tilknnytning til et Parti, opstillede sig i Tilslutning til Partiet, hvorved han under visse Forhold kunde komme til at nyde godt af de Stemmer, der faldt paa Partiet. Man har det grelle Eksempel fra Ribe Amt ved sidste Valg, da Landinspektør Kristiansen, Brande, uden at have mindste Forbindelse med Retsforbundet stillede sig i Tilslutning til dette Parti og med sine 1 500 Stemmer gjorde Krav paa det Mandat, som tilkom Partiet. Kun den Omstændighed, at der fandtes et Hul i Valgloven, hvorved Afgørelsen kunde overlades til Folketingets Skøn, bevirkede, at han ikke fik Mandatet.

Men allerede før den Tid havde man været klar over, at en Ændring paa dette Punkt var nødvendig, og der var foreslaaet en saadan i den Valglov, som skulde have været gældende, hvis Grundlovsændringen var blevet vedtaget. Det vilde være uforvarsomt atter en Gang at gaa til Valg uden at foretage en Ændring, naar man i Forvejen ved, at der er dette Hul i Valgloven,